

2.2. Norme de etichetare ecologică pe tipuri de produse

Scopul etichetării este de a oferi consumatorilor informațiile necesare, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită acestora să aleagă acel produs care corespunde exigențelor lor din punctul de vedere al nevoilor și al posibilităților lor financiare, precum și de a cunoaște eventualele riscuri la care ar putea fi supuși.

Eticheta – reprezintă orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conține elemente de identificare a produsului și care însoțește produsul sau este aderent la ambalajul acestuia.

Informarea consumatorilor despre produsele și serviciile oferite se realizează, în mod obligatoriu, prin elemente de identificare și caracterizare ale acestora, înscrise la vedere, în mod vizibil, lizibil și ușor de înțeles, după caz, pe produs, etichetă, ambalaj de vânzare sau în cartea tehnică, instrucțiunile de folosire ori altele asemenea, ce însoțesc produsul sau serviciul, în funcție de natura acestuia.

Elementele obligatorii ale etichetei unui produs se referă la:

- denumirea produsului;
- grupa din care face parte produsul;
- numele producătorului;
- principalele caracteristici de calitate;
- clasa de calitate a produsului;
- masa pe unitatea de ambalaj;
- domeniile de utilizare;
- restricții privind consumul;
- condițiile de păstrare;
- elementele de identificare a lotului;
- termenul de garanție;
- elemente de informare privind compoziția produsului ambalat, indicații de utilizare sau chiar de păstrare.

▼ Info utile necesare consumatorului pe care producătorul trebuie să le furnizeze:

The diagram shows a circular product label for 'Păstrăviorul Impex' with the following labeled parts:

- denumirea produsului →
- marca producătorului ↙
- principalele caracteristici tehnice și calitative ↗
- compoziția ↗
- aditivii folosiți ↘
- termenul de valabilitate de minimă durabilitate ↘

Below the diagram, the following information is listed:

- eventuale riscuri previzibile;
- modul de utilizare, manipulare, transport etc.

MENȚIUNILE RECOMANDATE A FI PRECIZATE PE ETICHETELE PRODUSELOR ALIMENTARE

LAPTE DE CONSUM		<ul style="list-style-type: none"> • conținutul de grăsime exprimat în procente; • procedeul de tratament termic utilizat (pasteurizat, sterilizat); • pentru laptele pasteurizat se va menționa a se păstra la temperatura de 2-4 grade C.
LAPTE DESHIDRATAT SAU PARȚIAL DESHIDRATAT		<ul style="list-style-type: none"> • în cazul produselor: lapte concentrat neîndulcit, lapte concentrat îndulcit, lapte normalizat concentrat neîndulcit, lapte normalizat concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat neîndulcit, se va face mențiunea: tratat la temperatură ultraînaltă (UHT) dacă acestea au fost supuse la un astfel de tratament și ambalate aseptice; • conținutul de grăsime, exprimat în procente; • conținutul de substanță uscată, exprimat în procente; • recomandări privind modul de utilizare și condițiile de diluție.
LAPTE PRAF		<ul style="list-style-type: none"> • se face mențiunea produs instant, pentru produsele cu solubilitate instantanee; • conținutul de grăsime, exprimat în procente; • conținutul de substanță uscată, exprimat în procente; • recomandări privind metoda de reconstituire și diluare, precum și conținutul în grăsime al produsului astfel reconstituit.

DEFINIȚIA TERMENILOR NECESARI ÎNSUȘIRII CUNOȘTINTELOR	
TERMEN	DEFINIȚIE
Codul Muncii	• Document ce reglementează domeniul raporturilor de muncă, modul în care se realizează controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, precum și jurisdicția
Contractul colectiv de muncă	• Potrivit Codului Muncii, contractul colectiv de muncă este convenția scrisă, în două părți implicate: angajatorul sau organizația patronală și salariații, reprezentată de sindicat
Sindicat	• Organizație a salariaților dintr-o întreprindere, înființată conform legii, al cărei scop este apărarea intereselor profesionale, economice și sociale ale membrilor ei; • Organizație al cărei scop este apărarea intereselor profesionale, economice etc. ale salariaților
Contractul individual de muncă	• Este contractul în temeiul căruia o persoană fizică, denumită salariat, se obligă să lucreze pentru și sub autoritatea unui angajator, persoană fizică sau juridică, în schimbul unei remunerații denumite salariu.
Legislație	• Totalitatea legilor unei țări sau ale unui domeniu juridic.

În conformitate cu legislația în vigoare, **drepturile și obligațiile salariatului** sunt prevăzute în **Codul Muncii**, contractul colectiv de muncă aplicabil (dacă este cazul), regulamentul intern al angajatorului și de alte acte normative speciale pentru anumite categorii de salariați.

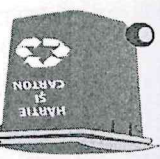
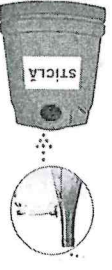
DREPTURILE SALARIATULUI CONFORM CODULUI MUNCII	
DREPTUL	DESCRIERE
Dreptul la salarizare pentru munca depusă	Salariul este reglementat, în principal, de dispozițiile art. 159-174 din Codul Muncii. Acesta este exprimat în bani, va cuprinde salariul de bază, indemnizații pentru condiții de muncă deosebite și este plătit salariatului cel puțin o dată pe lună, acesta fiind stabilit prin contractul colectiv de muncă sau prin contractul individual de muncă. Salariul este plătit integral sau în majoritate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale se stabilește prin lege, cu consultarea sindicatelor reprezentative.
Dreptul la repaus zilnic și săptămânal	În ceea ce privește repausul zilnic , de regulă, salariații au dreptul la un repaus zilnic care poate fi mai mic de 12 ore între două zile de muncă. Există și anumite excepții în care salariații au un repaus mai mic (de exemplu, în cazul muncii în schimbul nopții). În ceea ce privește repausul săptămânal , acesta se acordă sub forma a două zile de repaus pe săptămână, de regulă sâmbăta și duminica. Dacă repausul în aceste zile ar prejudicia în mod semnificativ desfășurarea normală a activității, acesta poate fi acordat și în alte zile de repaus. Dreptul la repaus săptămânal este garantat prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau prin regulamentul intern, situații în care salariatul are dreptul la un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau prin contractul individual de muncă.
Dreptul la concediu de odihnă anual	Acest concediu anual este plătit, este garantat tuturor salariaților și salariații au dreptul să nu renunțe la acest drept. În prezent, durata minimă a concediului anual este de 20 de zile lucrătoare, în conformitate cu prevederile Codului Muncii . Durata efectivă a concediului este mai mare decât un prag minim al duratei concediului, ceea ce nu împiedică ca acesta să fie mai mare. Atenție! Acest concediu se acordă în raport cu activitatea prestată în timpul anului și sărbătorile legale, în care nu se lucrează, nu sunt incluse în durata concediului. Atenție! Pe durata concediului anual de odihnă, a repausului zilnic și al repausului săptămânal contractul individual de muncă NU se suspendă .
Dreptul la egalitate de șanse și tratament	Este interzisă orice discriminare directă sau indirectă față de un salariat pe baza criteriilor de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență etnică, religie, opțiune politică, origine sexuală, handicap, situație familială, apartenența ori activitatea sindicală.

2.3.3.

TEHN

AMB.
ASEP

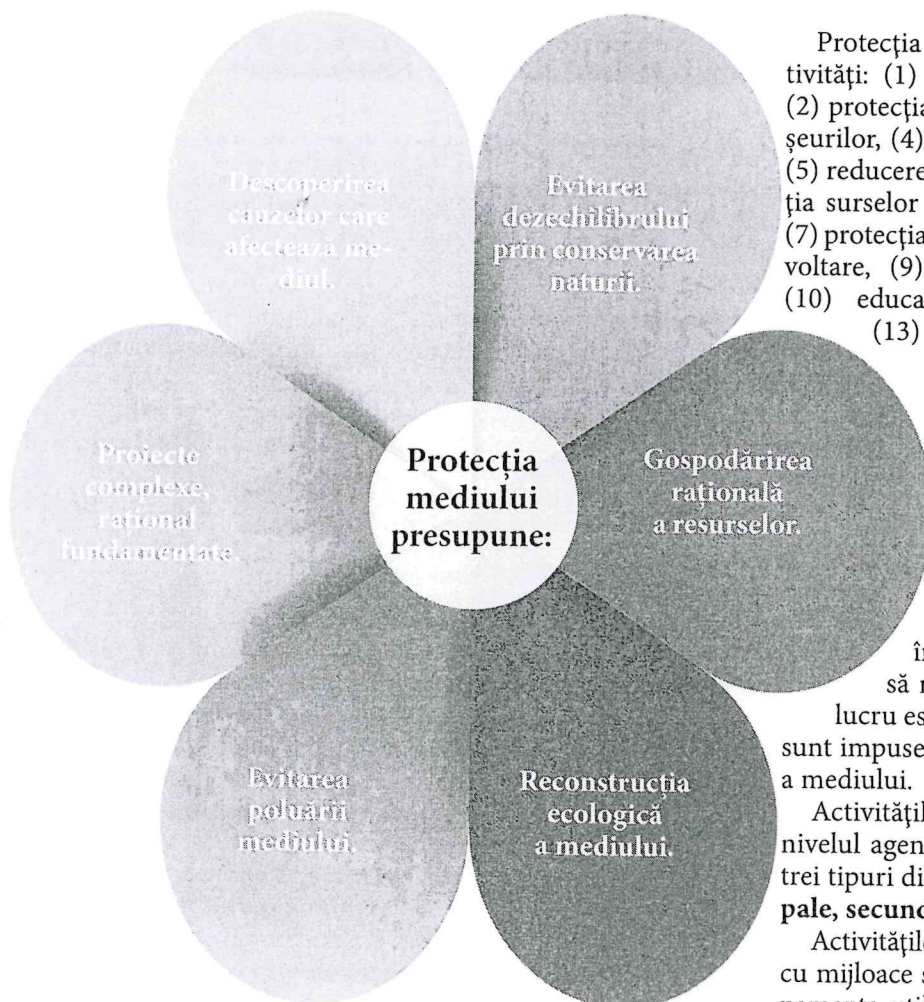
2.4.2. Cele mai comune materiale care pot fi reciclate

MATERIAL	DESCRIERE			PRODUSE IT ȘI ELECTRONICE
METALELE	<ul style="list-style-type: none"> • metalele sunt un material atât de versatil încât se reciclează foarte ușor; • prin reciclarea metalelor se reduce cu 70% consumul de energie față de producerea unui element complet nou; • folia de aluminiu poate fi reciclată foarte ușor prin topire sau, pur și simplu, prin îmbogățirea foliei reciclate cu aluminiu metallic; • cutiile de aluminiu – într-o societate în care consumul de diverse băuturi carbogazoase conservate în cutii de aluminiu a crescut, reciclarea este o modalitate prin care s-ar putea economisi cantități mari de energie; • oțelul și tabla rezultată de la conserve. 	 <p>PET PLASTIC METAL</p>	 <p>HĂRTIE ȘI CARTON</p>	<ul style="list-style-type: none"> • deșeurile electrice, electronice și electrocasnice includ: <i>mașini de spălat rufe, mașini de spălat vase, frigider, lăzi frigorifice, aparate de aer condiționat, cupitoare, plite electrice, televizoare, calculatoare, telefoane, ceasuri, CD/DVD/plyare, casete și console de jocuri, ceainice, prăjitoare de pâine, mixere și blendere, cupitoare cu microunde, uscătoare de păr, periute de dinți electrice și aparate de ras, mașini de tuns iarba, trimmere și suflante de frunze, toacătoare, lămpi, lanterne, aspiratoare, telefoane fixe, telefoane mobile, aparate de radio, televizoare, imprimante, camere video etc.</i> • aparatele electrice sunt fabricate dintr-o gamă largă de materiale, inclusiv metale prețioase (cum ar fi aurul și platina), metale grele toxice, circuite integrate metalice, materiale plastice mixte, materiale ignifuge și sticlă; • acestea includ compuși halogenați, cum ar fi PCB (bifenili policlorurați) în condensatori și transformatoare, PVC (policlorura de vinil), în izolația cablurilor, litiu în baterii, cadmiu în cartușe de toner și cernelă tipografică sau seleniu în fotocopiatoare; • un tub catodic al unui televizor poluează 50 de metri pătrați de sol timp de 30 de ani; • sistemul electronic al ceasului deșteptător conține mercur; • frigiderelor conțin cloro-fluoro-carbon; • telefoanele celulare, calculatoarele conțin metale grele și metale rare; • dacă ar fi incinerate, deșeurile de echipamente electrice și electronice ar elibera anual o cantitate de 36 de tone de mercur și 16 tone de cadmiu; • reciclarea deșeurilor electrice, electronice și electrocasnice a devenit obligatorie în unele țări pentru a le menține în afara fluxului de deșeurii. Ca țară membră a Uniunii Europene, România are obligația asumată de a colecta și de a recicla, anual, 80 000 de tone deșeurii de echipamente electrice și electronice – DEEE (4 kg de DEEE/locuitor).
STICLA	<ul style="list-style-type: none"> • sticlele și borcanele nu sunt la fel de versatile precum hârtia sau produsele metalice atunci când vine vorba de reciclare, dar pot fi și ele excelent valorificate și reciclate; • diferitele tipuri de reciclare a sticlei se referă de obicei la culoarea sticlei sau a borcanului; • sticla clară – cea care constituie cea mai mare parte a pieței de sticlă, puțin peste 60%; • sticla colorată – unul dintre motivele pentru care sticla poate fi greu de reciclat este din cauza faptului că nu pot fi îndepărtate culorile. De exemplu, sticla de culoarea chihlimbarului reprezintă 31% din piața deoarece poate fi refolosită numai în alte produse din sticlă de culoarea chihlimbarului atunci când este reciclată; • în general, articolele sensibile la lumina soarelui sunt stocate în sticle și borcane din sticlă de culoare brună sau verde. 	 <p>STICLA</p>		

Cercetările amănunțite legate de calitatea mediului, de diminuarea surselor de poluare s-au concretizat prin intermediul unui ansamblu de acțiuni și măsuri care prevăd:

- cunoașterea temeinică a mediului, a interacțiunii dintre sistemul economic și sistemele naturale; consecințele acestor interacțiuni; resursele naturale trebuie utilizate rațional și cu maxim de economicitate;
- prevenirea și combaterea degradării mediului, provocată de om, dar și datorată unor cauze naturale;
- armonizarea intereselor imediate și de perspectivă ale societății în ansamblu sau a agenților economici privind utilizarea factorilor de mediu.

Tipuri de poluare a mediului			
1. Poluarea fizică	2. Poluare chimică	3. Poluare biologică	4. Poluare estetică
- poluare radioactivă - poluare termică - poluare sonoră	- derivați gazoși ai carbonului și hidrocarburi lichide (în aer și apă) - materii plastice (în aer, apă și sol) - pesticide și alți compuși organici de sinteză (în aer, apă și sol) - derivați ai sulfurii (în aer, apă și sol) - derivați ai azotului (în aer, apă și sol) - metale grele (în aer, apă și sol) - fluoruri (în aer, apă și sol) - particule solide „aerosoli” (în aer și sol) - materii organice fermentescibile (în apă și sol)	- contaminarea microbiologică a mediilor inhalate și ingerate (bacterii și virusuri) - modificări ale biocenozelor prin invazii de specii animale și vegetale	- degradarea peisajelor și locurilor prin urbanizare necivilizată sau sistematizare impropriu concepută - amplasarea de industrii în biotopuri virgine sau puțin modificate de om

Protecția mediului se referă la următoarele activități: (1) protecția calității aerului și a climei, (2) protecția calității apelor, (3) managementul deșeurilor, (4) protecția solului și a apelor subterane, (5) reducerea zgomotului și a vibrațiilor, (6) protecția surselor naturale și conservarea biodiversității, (7) protecția împotriva radiațiilor, (8) cercetare-dezvoltare, (9) administrarea generală a mediului, (10) educație, (11) instruire, (12) informare, (13) alte activități specifice.

Activitățile specifice de protecție a mediului pot fi privite din două perspective:

- activități specifice de protecție a mediului cu caracter preventiv;
- activități specifice de protecție a mediului cu caracter corectiv.

În mod ideal, activitățile de prevenire ar trebui să fie atât de eficiente încât efectuarea activităților corective să nu-și mai aibă rostul. În realitate, acest lucru este destul de greu de realizat, astfel încât sunt impuse ambele tipuri de activități de protecție a mediului.

Activitățile de protecție a mediului desfășurate la nivelul agenților economici și sociali corespund la trei tipuri diferite de activități de producție: **principale, secundare și auxiliare (sau interne)**.

Activitățile de protecție a mediului sunt executate cu mijloace specifice domeniului, formate din: echipamente, utilaje, instalații, proceduri, tehnologii.

FUNCTIA

CARACTERISTICI

- aceasta face referire la proprietățile ambalajului de a opri sau inhiba reacțiile chimice sau biologice ce ar putea apărea la contactul direct dintre ambalaj și produs;
- prin această funcție, ambalajul are rolul de a proteja mărfurile față de acțiunea unor factori externi, cum sunt:
 - *factori fizici* (temperatură, umiditate, lumină, șocuri mecanice etc.);
 - *factori chimici* (acizi, agenți oxidanți etc.);
 - *factori biologici* (microorganisme existente în mediul înconjurător etc.).
- materialul din care este confecționat ambalajul (în funcție de natura produsului), formă, modul de ambalare asigură îndeplinirea funcției de conservare și protecție a produselor;
- pentru protecția unor mărfuri, se utilizează **ambalajul primar** (de contact direct cu produsul), **ambalajul secundar** (care aduce o protecție suplimentară produsului și poate asigura și expunerea acestuia) și **ambalajul terțial**, care este ambalajul de transport sau colectiv (grupează mai multe ambalaje secundare de același fel);
- ambalajele trebuie proiectate astfel încât produsele să se conserve în limitele stabilite de legislația și standardele în domeniu, cele mai frecvente exemple în acest sens fiind: prelungirea perioadei de valabilitate a unui produs alimentar în plus de valabilitatea sa naturală sau menținerea sterilității produselor medicale sau alimentare.
- transportul este prezent în toate etapele vieții ambalajului;
- nu există transport fără ambalaj;
- produsele sunt transportate pe căi rutiere, feroviare, pe calea aerului sau pe mare;

FUNCTIA DE CONSERVARE ȘI PROTECȚIE A PRODUSELOR

FUNCTIA DE TRANSPORT, MANIPULARE, ȘI DEPOZITARE

FUNCTIA

CARACTERISTICI

FUNCTIA DE TRANSPORT, MANIPULARE, SI DEPOZITARE

- fiecare mod de transport are un impact mai mult sau mai puțin important asupra mediului, prin tipul de combustibil utilizat și necesitatea existenței unei infrastructuri.
- Cerințele față de ambalajul de transport sunt axate pe:
 - necesitatea adaptării ambalajului la normele de transport;
 - optimizarea raportului volum/greutate (produsul trebuie să fie conținut într-un volum standard pentru a beneficia de un tarif avantajos și condiții mai bune de transport);
 - greutatea mai mică a ambalajului corespunde unei taxe mai mici;
 - posibilitatea de adaptare a ambalajului la unitățile de încărcare utilizate uzual în transportul principal și secundar (palete, vagoane de cale ferată, camioane);
- la depozitare, ambalajul preia presiunea rezultată în urma operației de stivuire, de aceea, ambalajul trebuie să fie ușor de aranjat în stivă, iar pe etichetă să se prevadă condițiile de manipulare, rezistență la temperaturi variate;
- pe parcursul circuitului tehnic, mărfurile și ambalajele lor sunt supuse la 30-40 operații de manipulare, ceea ce înseamnă că, în loc de o tonă, se manipulează 30-40 de tone (cheltuielile aferente acestor operații pot atinge proporții ce variază între 10 și 15% din costul produselor).

FUNCTIA DE PROMOVARE SI INFORMARE

- ambalarea a devenit un instrument de marketing foarte eficient;
- ambalajul constituie un mijloc de comunicare între produs și client, devenind un element strategic al întreprinderii pentru comercializarea produselor proprii;
- pentru a îndeplini rolul de intermediar, ambalajul trebuie să asigure o informare completă asupra produsului respectiv, contribuind la creșterea sentimentului de încredere în calitatea oferită de producător;
- un ambalaj estetic și care este purtătorul unor informații utile despre produs (caracteristici, mod de utilizare, termen de valabilitate etc.) atrage atenția cumpărătorilor și favorizează luarea deciziei de cumpărare;
- ambalajul contribuie la formarea primei impresii despre produs, transformându-se într-un suport al publicității la locul de vânzare (există destul de multe persoane, care, atunci când achiziționează un produs au în vedere și posibila reutilizare a ambalajului, deci un dublu beneficiu pentru aceeași sumă de bani);
- Elementele definitorii ale funcției de promovare a produsului cuprind:
 - identificarea și prezentarea produsului;
 - informarea cumpărătorilor;
 - crearea unei atitudini pozitive față de produs;
 - modificări în mentalitatea și obiceiurile cumpărătorului;
 - comunicarea cu clientul.

FUNCTIA SOCIALA

- ambalajul trebuie să răspundă cerințelor legate de protecția mediului;
- ambalajul trebuie să fie rapid și complet biodegradabil;
- ambalajul trebuie să prezinte semnele pentru protecția mediului.

OBLIGAȚIILE SALARIAȚILOR CONFORM CODULUI MUNCII

OBLIGAȚIE	DESCRIERE
Obligația de a realiza norma de muncă sau, după caz, de a îndeplini atribuțiile ce îi revin conform fișei postului	Neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către salariat a obligațiilor sale prevăzute în fișa de post poate constitui abatere disciplinară și poate atrage angajarea răspunderii disciplinare. Aceasta poate duce la desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.
Obligația de a respecta disciplina muncii	Disciplina muncii reprezintă totalitatea îndatoririlor asumate de salariați la încheierea contractului de muncă, prevăzute în actele normative, în contractul colectiv de muncă aplicabil, în contractul individual de muncă, în regulamentul intern, precum și măsurile luate de angajator prin ordine scrise sau verbale, în exercitarea atribuțiilor sale de îndrumare și control.
Obligația de a respecta prevederile cuprinse în regulamentul intern, în contractul colectiv de muncă aplicabil, precum și în contractul individual de muncă	Din nou, nerespectarea acestora poate constitui abatere disciplinară, implicând toate consecințele acesteia.
Obligația de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu	Aceasta este îndatorirea salariatului de a urmări, în executarea muncii sale, interesele legitime ale angajatorului și de a se abține de la orice acțiune având ca scop sau efect afectarea acestor interese. Atenție! Obligația de fidelitate nu trebuie confundată cu clauza de neconcurență, care este reglementată în mod distinct în Codul Muncii și care, pentru a putea fi eficace, trebuie să îndeplinească anumite condiții speciale.
Obligația de a respecta măsurile de securitate și sănătate a muncii în unitate	Toți lucrătorii - indiferent de meseria practică și de specificul activității desfășurate la locul de muncă - sunt expuși unor riscuri profesionale. Din această cauză, toți angajații trebuie să respecte măsurile de securitate și sănătate a muncii prevăzute la nivel de unitate.
Obligația de a respecta secretul de serviciu	Aceasta se concretizează prin obligația salariaților de a nu dezvălui nicio informație care le-a fost adusă la cunoștință în cadrul activității lor. Atenție! Această obligație nu trebuie confundată cu clauza de confidențialitate, care, pentru a putea fi eficace, trebuie să îndeplinească condiții speciale prevăzute de Codul Muncii .

Alte obligații prevăzute de lege sau de contractele colective de muncă aplicabile.